

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto K 4.— za pol leta „ 2.— za četrť leta „ 1.—

Naročnina se pošilja upravništvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice hšt. 5. List se pošilja do odpovedi.

Delciški katol. tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri gospodu Novak-u na velikem trgu po 10 h.

Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 15 h, dvakrat 25 h, trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo do srede popoldne.

Štev. 48.

V Mariboru, dne 26. novembra 1903.

Tečaj XXXVII.

Naši deželni poslanci.

II.

Deželni zbor štajerski je dovolil v zadnjem zasedanju 8 milijonov kron, da se zida nova deželna bolnišnica. Ne rečemo, da bi se morali naši poslanci upirati temu predlogu, čeravno so v opoziciji; kadar se gre za uboge bolnike, nehajo vsa nasprotstva. A nekaj drugega smo pričakovali, da bodo naši poslanci ob tej priliki razkrili pred javnostjo, namreč, kako ravna naš deželni odbor s slovenskimi zdravniki. V deželni bolnici je v službi 20 zdravnikov, a vsako desetletje se komaj posreči, da dobi Slovenec mesto sekundarija, katero pa seveda mora kmalu zapustiti, ker ni upanja, da avanzira. V deželni umobolnici je nastavljenih sedem zdravnikov, a med njimi nobenega slovenskega zdravnika. V bolnišnici in umobolnici je mnogo slovenskih bolnikov, a zdravniki ne razumejo njih jezika!! Na Sloven. Štajerskem je osem bolnic čezroma hiralnic, na njih službuje 15 zdravnikov, a med njimi samo eden Slovenec. Naši slovenski zdravniki so iz deželnih služb po mestih in večjih trgih izključeni! A še za mesta okrožnih zdravnikov po priprostitih vaseh se morajo pošteno potegovati, da ne pride na ta mesta kak nemški varovanec deželnega odbora! To je znana reč, in to bi gospodje poslanci lahko opomnili ob tej priliki, kajti za novo bolnišnico v Gradcu bodo tudi Slovenci morali odšteti par milijonov davkov!

Če nadalje premotrujemo deželnozbornsko zasedanje, pogršamo tudi, da bi deželni po-

slanci posvetili posebno pozornost na naše ljudsko šolstvo. Seveda ne zahtevamo pri sedanjih razmerah druge pozornosti, nego na narodno vprašanje v našem ljudskem šolstvu. Velika napaka slovenske javnosti in posebej slovenskih poslancev je, da se tako malo brigajo za narodnostne odnošaje v spodnještajerskih ljudskih šolah. Štajerski Slovenci v zadnjih letih zelo nazadujemo v tem oziru in kar je najhujše, se niti ne zavedamo več prav tega nazadovanja ter ne organiziramo nobenega odpora. Nesmisel, da bi se v ljudskih šolah vršilo poučevanje tujh jezikov, še najde vedno zagovornike, da i med Slovenci samimi je vedno več zagovornikov. Pred pohajanjem dvojezičnih šol zaropotamo sicer ob prilicnostih nekoliko, toda s kakim vspehom, dokazujejo ravno različna poročila nemških listov v zadnjem času, ki so z obiskom nemških šol od strani Slovencev popolnoma zadovoljna. To je slabo znamenje za bodočnost; kajti to se pravi, da bomo imeli še tudi v bodoče dovolj nemških tatarije in premalo odločnih narodnih značajev.

Deželni poslanci naj bi torej pobijali zastarele ukaze, da se mora v vseh spodnještajerskih ljudskih šolah poučevati tudi tujščina. [Za poučevanje našega ljudskega šolstva v tem oziru, naj to mimogrede omenimo, bi bilo zelo dobro, da bi dobila slovenska javnost natančno statistiko o gospodstvu tujščine v spodnještajerskih šolah. V zadnjem Pedagoškem Letopisu je priobčil sicer ravnatelj Nerat zelo zanimivo statistiko o spodnještajerskem ljudskem šolstvu, a za politika je vendar pomanjkljiva. — Manjka odgovora

na vprašanje: V kolikih šolah je tujščina neobvezen predmet in s katerim šolskim letom se začne, koliko ur v tednu; v kolikih šolah je tujščina obvezen predmet, s katerim letom, koliko ur; v kolikih šolah je slovenski jezik v vseh predmetih prva leta slovenski, pozneje v nekaterih predmetih slovenski, v nekaterih tujščina, od katerega šolskega leta naprej, v katerih predmetih tujščina; v kolikih šolah je učni jezik v vseh predmetih le prva leta slovenski, pozneje tujščina, od katerega šol. leta naprej tujščina; v kolikih šolah je tujščina učni jezik, slovenščina obvezen, neobvezen predmet, ali pa če sploh slovenščine kot predmeta ni. Statistika s temi vprašanji in odgovori na nje bi nam še le prav predočila bedno, obupno stanje našega spodnještajerskega ljudskega šolstva!]

Slovenski deželni poslanci bi že davno morali zahtevati, da se šole Kaplja, Sv. Duh na Ostrem vrhu, Sadkagora ob Muri, Velka pri Mariji Snežni, Sv. Ana na Krembergu izločijo iz okrožij sedanjih okrajnih šolskih svetov in še priklopijo spodnještajerskim. Te šole nadzorujejo sedaj ljudje, ki niti besedice ne znajo slovenski.

Kjer nimamo slovenskih šol, naj se ustanove minoritetne šole. Do tega imamo Slovenci po trgih in mestih ter v obmejnih krajih vso pravico, in na to pravico se je treba opirati ter jo neprenehoma povdarjati — tudi v deželnem zboru. Škodilo tudi ne bi, ako bi naši poslanci v vsakem zasedanju zahtevali, da se predloži postava, po kateri smejo učenci samo take šole

Listek.

Prisega v večnost.

(Resnična pripovedka; prevel Ivan Vuk.)

(Konec.)

Tukaj obdržim konje, da stopajo v koraku in se ozrem na Evalda. Kaj se je zgodilo? To niso bile moje sanje? Evald se je zopet vsedel in zakril obraz.

»Kaj se vam je pripetilo, gospod Evald«, ga vprašam.

»Nič«, odgovori mi komaj slišno. »Nekoliko omotice!«

Čez nekaj časa me vpraša, ne da bi si odkril obraz: »Kaj ste videli in slišali?«

»Nič«, odgovorim smebljaje, »kakor nemir konjev, ki bi nama skoro vrat in voz polomili.«

»Kaj je bilo konjem?«

»Teja ne vem!«

»Ne?« odgovori zamolklo. »Hm! strašno, vendar, vendar! — dalje, dalje! — domov, domov!« govori pretrgano in komaj slišno ter se nasloni nazaj.

Jaz požnem konje in kmalu smo pred hišo. Evald stopi hitro z voza in ne da bi rekel »lahko noč«, odide v sobo. Kolikor sem opazil, bil je smrtno blede.

Zahvalil sem Boga, da sem prišel domov z zdravo kožo.

Drugo jutro je bilo moje prvo, da vprašam po Evaldu. Ker ni nikdo ničesar o njem vedel in ga še ni nikdo videl, in ker sem mislil že oditi, sem šel k njemu. Njegova žena, ki je bila razumna gospodinja, vendar vse drugega mišljenja, kakor njen soprog, mi stopi prestrašena nasproti in me vpraša: »Moj Bog, kaj se je včeraj zgodilo?«

»Ali je gospod Evald bolan?« vprašam nestržno.

»Brez dvombel! Prišel je pozno domov ter se podal, ne da bi me pogledal, v svojo sobo in se zaklenil, kar ni bila njegova navada. To me je vznemirilo, da sem poslušala. Slišala sem glasove, ne da bi kaj razumela; vsekako je moral govoriti sam s seboj, ker ni bilo nikogar pri njem. Tudi boleštne vzdihne sem slišala, potem je bilo vse tiho. Danes trkam na vrata, kar slišim, da je hodil sem in tja. Zato nisem upala. Znabiti odpre vam.«

Kaj se je medtem z Evaldom zgodilo? Ali je oni mrlič rešil svojo prisego? Potrkam na vrata, pa nihče se ne oglasi. Ko sem ga še brezuspešno parkrat poklical, sem odšel. Tako sem odlagal moj odhod v domovino od ure do ure, da je nastal večer, ne da bi se Evald dal videti.

Ker ni bilo Evalda še drugi dan nič na

spregled, odpremo zvečer vrata s silo. Evald je ležal oblečen, kakor je bil včeraj, smrtno blede, skoro brez življenja, na divanu. Bil je v nezavesti in čez dolgo časa je zopet odprl oči. Vendar te oči, dasi so se čudno bliščale, niso spoznale in videle nikogar. Poklicani zdravnik je konstatiral umobol ter je ostal celo noč pri njem.

Divje fantazije, boleštne vskliki so se mešali z nerazumljivim govorjenjem Evalda. Zdravnik si ni vedel pomoči. Ker je bil Evald še včeraj zdrav, me vprašuje zdravnik: »Vi ste ga spremljali v M., ali niste ničesar opazili na njem, kar bi povzročilo tako čudno, naglo bolezen?«

Čutil sem se dolžnega vkljub obljubi, da bom molčal, izpovedati kar vem, in to v prid njegovemu zdravju.

Zdravnik me je pazno poslušal in potem dejal, hvaležno mi stisnivši roko: »Ako je le mogoča rešitev, je mogoča le s pomočjo te izpovedbe. Vendar bodo prej pretekli tedni in meseci!«

Drugo jutro sem vzel slovo tudi od ubogega prijatelja in odšel. Svak mi je obljubil, da mi piše, kako se bo bolezen obrnila.

Za štiri tedne dobim pismo, da je Evalda med tem časom vedno napadala mrzlica in je visel med življenjem in smrtjo. Sedaj je mrzlica odjenjala in zdravnik ima upanje,

obiskovati, katerih učni jezik razumejo.

S svojimi predlogi za različne šole slovenski poslanci niso imeli sreče. O zahtevah meščanske šole v Žalcu in v Sevnici in o kmetijski šoli v celjsko-šoštanjskem okraju se nemška večina ni hotela prenagli, ona še hoče dalje študirati. To se pravi, predlogi so pokopani. In naši poslanci so bili dovolj hladnokrvni, da so tiho in mirno prisostvovali temu pokopu! O zimski kmetijski šoli na Cvenu se sploh ni hotelo dati nobeno pojasnilo. Zakaj se tudi letos ni stavil predlog za meščansko šolo v Št. Juriju ob juž. žel., ki je dal svoječasno najbližji povod za abstinenco? Slovenski poslanci so bili pravzaprav dolžni, staviti ta predlog, da pred javnostjo pokažejo svoje vedno enako stališče in svojo neustrašenost.

S tem smo pri koncu! Na manj važne zadeve se nočemo ozirati. Gotovo ni v celem spisu besedice, ki bi mogla katerega poslanca razžaliti. Mirno in stvarno, kakor smo obljubili, smo izpovedali, česar smo v zadnjem deželnozbornem zasedanju od strani slovenskih deželnih poslancev pogrešali. Da bi koristilo slovenski stvari!

Državni zbor.

Dunaj, 24. nov. 1903.

Dr. Körber in Ogrci.

Naši ogerski zavezniki so zadnje mesece sem zahtevali od svojega kralja in našega cesarja, da se ogerska vojna loči od avstrijske. Na Ogorskem bi smeli bivati le ogerski vojaški polki; poveljni jezik za njihove vojake naj bi bil mažarski. Po tem takem bi mi Avstrijanci morali plačevati še za mažarsko vojsko in za to, da se ogerski Slovani še huje pomažarijo, kakor do sedaj. Vsega sicer Mažari niso dosegli, kar so želeli; a dovolilo se njim je mnogo, premnogo!

Ko se je sešel avstrijski državni zbor 17. novembra, je prav po nepotrebnem trdil naš ministerski predsednik Dr. Körber, da to, kar se je dovolilo Ogrcem, ne ovira jednote pri naši skupni armadi. Ogrcem pa ta beseda Dr. Körberja niti ni bila po volji. Planili so v svojem državnem zboru čez tega ne le poslanci, temveč ogerski ministerski predsednik grf. Tisza sam ter mu odkazali vsako pravico vtikati se v ogerske zadeve.

Vsi nemški poslanci našega državnega zbora so na to vložili vprašanje na ministerskega predsednika, v katerem trdijo, da ima Avstrija tako dolgo pravico, vtikati se v skupno armado, dokler moramo prenašati za

njo dve tretjini vseh stroškov. Ministerski predsednik Dr. Körber je v istem zmislu odgovoril v seji 20. novembra ter naglašal, da bo pravice Avstrije branil, kakor častnik brani svojo zastavo. Nemci so mu ploskali, Čehi pa piskali.

Za koroške Slovence.

Žal, da se ni posrečilo v državni zbornici doseči skupno postopanje vseh Slovencev v korist našim bratom na Koroškem. Napredni Slovenci z dr. Ferjančičem na čelu, so vložili lastni nujni predlog, preden so se pogajanja med »Slovansko zvezo« in »naprednim klubom« dognala. To je storil dr. Ferjančič proti volji dr. Tavčarja. Dr. Ferjančičev nujni predlog je dobil številko 100, to se pravi, pred njegovim predlogom se bo razpravljalo o 99 drugih predlogih, ki so bili vloženi pred njegovim. Med temi je 66 čeških in 33 nemških nujnih predlogov. Nemci so namreč sklenili, obstrukcijo pobijati z obstrukcijo, nekako hudiča izganjati s hudičem. Pri teh razmerah je Ferjančičev nujni predlog brez vsakega pomena, ker v tem letu še v razpravo ne pride. Zato je »Slovanska zveza« sklenila, vložiti ostro interpelacijo na ministerskega predsednika kot vodjo pravosodnega ministerstva, v kateri se na drobno naštejejo vse krivice, katere se godijo na škodo koroškim Slovincem pri tamošnjih sodiščih. To interpelacijo podpišejo tudi Čehi. Zraven tega bo zastopnik »Slovanske zveze«, dr. Ploj, v seji 24. novembra, ko pride na vrsto kot govornik glede dr. Körberjeve politike, pojasnil krivično postopanje koroških sodišč proti tamošnjim Slovincem.

„Slovanska zveza“ in vlada.

V seji 24. novembra je dr. Ploj v imenu »Slovanske zveze« ostro ožigosal ministerskega predsednika dr. Körberja. Kazal je na nevspehe Körberjeve politike. Ta mož je prevzel pred 4 leti vodstvo vlade z namenom, da napravi red v zbornici in mir med avstrijskimi narodi. Njegov namen je bil tudi, napraviti Avstrijcem ugodno nagodbo z Ogrci. Vsi ti nameni dr. Körberja so se izjalovili. V zbornici ni reda, ampak divja obstrukcija, kakor poprej; med avstrijskimi narodi je velika nezadovoljnost; za Avstrijo pravične nagodbe z Ogrci ne more skleniti. Ker je ministerski predsednik 17. novembra tudi izjavil, da hoče skazovati pravico na vse strani, ga je dr. Ploj prijel posebno pri tej njegovi besedi. Pod njim kot vodjem pravosodnega ministerstva se godijo Slovincem najhujše krivice. V čisto slovenske pokrajine se nastavljajo samo le nemški sodnijski uradniki. Na Koroškem nočejo sodišča več obravnavati

s Slovenci v slovenskem jeziku. V dokaz te trditve je navedel Dr. Ploj dva sodnijska slučaja, ki bijeta v obraz vsaki pravici. Z določbami nekdanjih pravosodnih ministrstev v roki je dokazal govornik, kako nepostavno je ravnanje koroških sodišč. Ugovarjal je dr. Ploju koroški nemški poslanec z slovenskim imenom Orač, češ, da so Slovenci na Koroškem sami s takim postopanjem sodišč zadovoljni. Dr. Ploj je priznal, da če vpraša sodnik koroškega Slovence: razumeš nemški? — da Slovenec na to odgovori: »da«, da se prikupi sodniku; a postavno ravnanje to ni.

Ker je dr. Körber moledoval pri zbornici, naj popusti obstrukcijo in se poprime potrebnega dela, je odgovoril dr. Ploj rekoč: Take besede so prazne fraze. Vlada naj ne obeta samo pravice, naj jo tudi deli na vse strani; vlada naj ne dela samo to, kar odobravajo Nemci, temveč, kar zahteva pravica in postava. Dr. Plojev govor se je sprejel z velikim zadovoljstvom ne le od strani članov »Slovanske zveze« temveč tudi od Čehov.

Dopisi.

Z Velke Kape. (Puščavnikovo opazovanje.) Gospod urednik, Vi se gotovo čudite napisu, ker odtod še niste dobili poročila. Na tihem Vam povem, da je krasen razgled po letu tukaj. Celo v nemškem Gradcu poznajo Veliko Kape, a samo imena ne poznajo pravega, ker imajo baje na razvidniku na »Elspergu« napisano: »Grosse Haube«. Tako mi je pripovedoval Onegov Remič. Pozna jesen je, sem si mislil, treba bode zopet nekaj malenkosti za zimo. Poprej sem včas prikreval v Slovenjgradec, da sem si kaj priskrbel, pa dim od velikega požara me je porinil na drugo stran Kape proti Ribnici, še bolj pa nemčurski duh, ko se je nekdo iz Slovenjgradca v nemškem časniku širokoustil, kako je to le nemško mesto. Hoteli so baje že ime prekrstiti ter so v ta namen naprosili za botro »Südmarko«, ko je tam zborovala, pa se še niso mogli pri imenu zjediniti ter so pustili za zdaj še nerešen »Slovenjgradec«. Na to stran gore je lep razgled. Nastavil sem tisti »rešpetlin«, katerega mi je posodil puščavnik iz Golovebuke, ter sem videl tam v ribniškem Št. Janžu greti se na solncu na več krajih ptujskega kljukca ali »giftno krot«. Ko sem šel v Ribnico na Uršlov sejem, mi je tista jezična »Špela« pripovedovala, da so v Janževem vrhu dobri kmeti pa tudi zavedni. Sem si pa mislil, škoda za nje, da se s to

da se bo obrnilo na bolje ter je zapovedal popolen mir in da ga ne spominjajo na bolezni.

Torej je upanje, da ozdravi! tega sem se iz srca veselil.

Čez nekaj časa mi javijo, da ozdravljenje napreduje, da pa je duševno bolan in ne more drugega govoriti, kakor: »Gorje! proč, proč!« Zato pa je zdravnik ukazal, da mora bolnik kraj spremeniti in iti kam, da se raztrese.

Evalda so torej spravili v živahno mesto G. in ga tako odtegnili mojim očem, da nisem več zvedel o njem.

Medtem sem nekega dne zapazil notico v nekem časniku, katera me je razburila.

Ta je poslana iz M. Pretresljiva nesreča je zadela spoštovanega tovarnarja Lekolda, izdelovalca pušek. Poskušal je močno puško s svojimi prijatelji, katero je mislil poslati na razstavo. Ko je poskušal moč te krasne puške, razleteli se cev in zdrobi celo desno ramo omenjenega gospoda in to na tak čuden način, da si ga ne more nikdo raztolmačiti. Razmesarjena rama se je morala odrezati in še se dvomi, ali bo mogoče ohraniti priljubljenega gospoda pri življenju. Pretresljiv je bil nesrečneža njegov dušni mir, akoravno je trpel grozne bolečine, in ko je prišel zopet k zavesti, rekel je čudne besede: »Že prav,

to je roka prisege, za katero je on prijel!« To je rekel, drugega pa ni bilo spraviti iz njega in niti njegovi sorodniki niso imeli ključa do te skrivnosti. In prej tako vesel mož, je sedaj molčeč in najraje sam.«

To časniki v mojih rokah in meni tuju, v daljnem kraju, je znan ključ do te skrivnosti. Kake misli so mi šle po glavi! Nekaj dni pozneje zvem, da je Lekold umrl.

Tek časa in ker sem odpotoval na drugo univerzo, študiranje, izpiti in druge reči, je povzročilo, da sem pozabil na nočno vožnjo, »šepetajočo smreko« in nesrečne ljudi.

* * *

Pretekla je dolga vrsta let, ko sem bil uradno poklican, da obiščem blaznico v D. Predstojnik in zdravnik, s katerim sem se poznal že dalje časa, mi pripovedujeta pri kupici vina o njunih čudnih bolnikih in med njimi tudi o nekem posestniku, ki je nezdravljiv že precej let v tem zavodu. »On je miren«, pripoveduje zdravnik, »le včasih se strese pred neko domišljavo prikaznijo in začne nekaj govoriti, česar nikdo ne razume in če ga tedaj kaj vprašamo, postane besen in kriči: »Prisega — da — on jo je držal! — idi proč, ti si strašen!« in pri tem omedli. Vsi poskusi, da bi kaj več zvedeli, so zastoj.«

Brez sape sem poslušal. »In ime?« vprašam hitro.

»Evald!«

»Evald! torej res!« vskliknem presenečen.

»Kaj, ti ga poznaš?«

»Prej sem ga poznal. Ali ga lahko vidim in z njim govorim?«

»Seveda, ako želiš. Sedaj je na vrtu. Vendar on ne govori z nikomur, niti z menoj ne.«

Napotimo se na vrt, v drevoredu nam pride nasproti popolnoma siv starček, katerega bi ne poznal, ako bi mi zdravnik ne rekel, da je to isti. Kar streslo me je, ko zagledam to postavo z belimi lasmi in povešeno glavo.

»Gospod Evald, vaš znanec je tu!« reče zdravnik.

Evald ga gleda s široko odprtimi očmi, ne da bi se ozrl na me.

Do solz ginjen primem njegovo roko in rečem: »Moj ljubi Evald, ali me ne poznate več?«

Sedaj se strese celo telo, rudečica mu polije celo obličje, pogleda me z žgočim pogledom, potegne z roko čez čelo, vzdihne globoko in se divje nasmeje. Potem reče žalostno in ob enem grozno: »Prisega! — prisega! — proč, proč! domov!« in s silno močjo me vrže na stran in odbeži po vrtu.

Lasje so mi vsili vsled groze, ko sem se ozrl za divje bežečim. »Kako? meni

gnjusobo pečajo. Mislim pa, da bo te krote zimski zmrzljivi pokončala, da mi ne bo treba tisto jezično »Špelo« po imenih povprašati, da bi svet zvedel o njih.

Puščavnik s Kape.

Šmartin pri Slovenjgradcu. (Žalostne šolske razmere.) Nekdaj je po naši lepi slovenski domovini razsajal, požigal in moril krvoločni Turk. Cvet našega naroda, čvrste mladeniče in mladenke je tiral s seboj na Turško, izročil jih tamkaj turskim učiteljem, ki so je poučevali v tujem, jim nerazumljivem jeziku, dokler niso pozabili svojega milega materinega jezika. Izrejali so jih v mohamedanski veri, dokler niso popolnoma zatrli svete vere v njih nežnih srcih ter jim vcepili strašnega sovraštva do vsega, kar je krščanskega; dobro vedo, da je človek, ki zaničuje svoj materin jezik in nima v srcu prave krščanske vere, sposoben za vsako hudobijo. Tako so si izgojili iz pobožnih, krščanskih mladeničev najhujše sovražnike sv. vere in slovenskega naroda — janičarje, najhrabrejše vojake, ki so jih jemali s seboj na vojsko, kjer so kakor levi napadali, morili in na kole natikali svoje lastne brate in sestre. Ti krvoločneži niso prizanesli očetu, ne materi, ne starčku ne otroku, vse je moralo storiti strašno smrt pod krivo, britko sabljo svojih lastnih sinov. Strah in gorje so bili ti mladeniči krščanskim deželam.

Dandanašnji pa lovi oholi Nemeec naše otroke ter jih zbira v svojih šolah, da mu polnijo prazne klopi.

Učitelji na teh ponemčevalnicah so zažriženi sovražniki našega naroda, ki nimajo srca, ne ljubezni do naših otrok. Dan za dnevom jim vbijajo v glavo blaženo nemščino, rečij pa, katere človek v vsakdanjem življenju potrebuje, se ne naučijo.

Kako se naj te sirote vnamejo ljubezni do Boga, do svojega bližnjega, domovine in naroda, ako jim učitelj razlaga verske resnice in božjo ljubezen v nerazumljivem tujem jeziku? Ti otroci, dovršivši šolo, ne znajo nemški, ne slovenski ter so sirote s prazno glavo in mrtvim srcem. Recite pa nadutim slovenjgraškim, od nemške kulture oblizanim modrijanom, naj se otroci na nemški šoli tudi uče slovenski in slišali bodete, kaj vam bodo odgovorili!

se zdi, da me je spoznal, rečem zdravniku.

»Ne verujem, morebiti kak temen spomin.«

»Kaj, ko bi več z njim govoril?«

»Ne prenese, ampak bo postal besen.«

»Ali je revež neozdravljiv?«

Zdravnik, ki je vse natanko opazoval, mi reče zamišljeno: »Moj dragi prijatelj, mislim, da se ne motim, če rečem, da ti več kaj več o vzroku njegove blaznosti. Znabiti je tedaj upanje ozdravit ga, če mi ti vse odkrito poveš.«

»Hočem, ako bo to rešilo ubogega, pojdi!«

Odidem v sobo nazaj in jaz mu povem natanko vso zgodbo.

Zdravnik me je z veliko pazljivostjo poslušal in ko sem končal, je stresel z glavo: »Če je le mogoče ozdravljenje, se doseže le na podlagi tega pripovedovanje. Vendar imam zelo malo upanja. Skusiti pa hočem.«

Zapustil sem zavod in poprosil, da mi poročajo o bolniku.

Za nekaj tednov dobim od zdravnika pismo, v katerem mi naznanja poskuse, ki pa niso nič pomagali in da je Evald vsled tega umrl. »Privoščimo mu«, se je glasil konec pisma, »mir in prost vpogled v skrivnosti onega sveta, katerega zastor je hotel na tako predrzen način odstraniti. Veselim se tega življenja, dokler imamo čas in nikdar se naj ne predrznemo pogledati tja, kar je večni, modri Bog zakril našim očem.«

Nisem se mogel vzdržati solz in šepetal sem: »Naj ti odpusti dobrotni Bog, da si dvomil nad tem, kar je bilo prikrito tvojim zemeljskim očem!

A koliko ubogih starišev, ki morajo s trebuhom za kruhom, žrtvuje svoje otroke leto za letom temu nenasitnemu molohu za par umazanih nemških cunj in skledico osmojenega ječmenčka; a koliko več še za samo eno sladko, omamljajočo nemško besedo, ne da bi pomislili, da bodo vsi ti otroci enkrat janičarji oholih Nemcev, ki bodo bljuvali v skledo, iz katere zajemamo mi; ki bodo zatirali nas in naš narod ter bili po nas in naših potomcih.

Stariši! Ali vas ne spreletava groza in strah, če pomislite, da bodo vaši otroci pionirji zakletega našega nasprotnika, ki vas bodo zasramovali, zaničevali in preklinjali, ko bodo vaše kosti že trohnele v hladnem grobu! Kako bodete dali račun pred Bogom in narodom, ako bodo vaši otroci enkrat preganjali, sramotili in preklinjali lastne svoje brate in sestre?

Niste čitali, da je slovenjgraški štacunar Pungeršek, sin slovenskih starišev, prepovedal svojim komijem govoriti slovenski drugod, kakor samo v štacuni, kadar jemljejo od vas težko prislužene groše?

Taki zatiralci slovenskega naroda postali bodo tudi vaši otroci, obiskajoči nemške šole! Človek, ki zataji svoj materin jezik, naj bo vam in vašim otrokom strašilo! Otroci so kri vaše krvi in vaša sveta dolžnost je, da jih odgojite v strahu božjem in ljubezni do Boga, domovine in milega našega naroda! Če hočete, da se bodo vaši otroci naučili lepe nemščine, dajte jih v višje šole, izročite jih učiteljem naše krvi in našega duha! Narodna šola ni šola za ponemčevanje naših otrok! To si naj zapomnijo udje kraj. šol. sveta, ki pri vsaki priložnosti povzdiguje vsezveličavno nemščino v deveta nebesa!

Zavrli! Po žilah vaših deklet pretaka se čista kranjska kri in vi ste vaši punčiki žrtvovali goteju-odpadniku.

Peter! Vaš sin ne bo general, če hodita brat in sestra do smrti v nemško šolo. Divjak in Jopinja! Se morajo vajini otroci že sedaj nasrkati tistega »Štajerčevega« strupa, katerega vidva s tako slastjo požirata? Urbanel, Mithans, Gartner! Ali so črevlji po nemškem kopitu boljši in trpežnejši kakor po domačem? Ali je nemško usnje boljše kakor domače? Zakaj ne grete na Prusko kincev zabijati? Knez, Beloglav, Pungartnik! Mislite, da bodo vaši dečki kedaj svetle zvezde na nemškem obzorju, če dan za dnevom lajnajo po nemškem, mestnem blatu? Klevž, Kranjc, Košutnik, Marošek! Mislite, da bodo vaša dekleta kedaj boljše gospodinje in blagočutejše matere, če bodo znale tisti slovenjgraški »kuhltajč«? Svoji k svojim! da se spoznamo pred svetom. Nazaj! dokler še je čas. Kdor pa hodi k Nemcem vasovat, pa se naj ne štuli med Slovence! Tudi na domači šoli se poučuje nemščina še v dosti preobilni meri in to, ko še otroci ne poznajo vseh črk. Bogu bodi potoženo!

Ku—ku!

Dobrna pri Celju. (Nova posojilnica.) Dolgoletna želja dobrnskih Slovencev se je izpolnila. Kar se je zdelo pred meseci še negotovo, skoro nemogoče, dobilo je jasno izraženo obliko: Posojilnica na Dobrni je gotova reč. Velika stvar, vredna velikega, požrtvovalnega dela! In na Dobrni je bila potrebna kakor malokje drugod. Krvave solze, tekoče po težko zasluženih vinarjih, ki so morali romati potem v tuje, neprijateljske, velikokrat oderuške roke, te solze bodo nehale teči, zakaj edino z najboljšim, najsvetejšim namenom se je ustanovila Posojilnica: pomagati revnemu, bednemu kmečkemu slovenskemu stanu. Ta misel je vodila ustanovitelje, ta misel hoče ostati zvezda-voditeljica jim tudi zanaprej. Kolike važnosti je posojilnica in hranilnica še vrh tega, čitateljem »Slov. Gosp.« ne bo treba popisovati. Marsikateri denar, ki se je izdal sedaj po nepotrebnem, naložil se bo v hranilnico; marsikateri stroški, ki so bili ali zaradi daljnega pota, ali zaradi težave dobiti zanesljivih porokov za tuj kraj, bodo sedaj izostali in s tem bo pomagano

zopet slovenskemu poljedelcu. Pa ne samo v gospodarskem, tudi v narodno-političnem oziru bo kakor vsaka tako tudi dobrnska posojilnica velike važnosti. Koliko »nemških« volilcev so ustvarile nemške »šparkase« in »voršusvereini«! Edino slovenski zavodi so postavili močen jez proti takemu početju in v tem oziru čaka tudi novo dobrnsko posojilnico veliko dela. Zato je pa tudi že sama misel bila sprejeta z nepričakovanim navdušenjem. In sedaj, ko stojimo na pragu pred vrati posojilniških prostorov, ki se bodo kmalu odprli, sedaj se širi vesela vest kakor ogenj po celi Dobrni in glasovi priznanja in pohvale se širijo od ust do ust. Prepričani smo, da veliko zaupanje, ki ga stavijo dobrnski Slovenci v svoj zavod, da to zaupanje ne bo prazno. V pomoč slovenskemu ljudstvu se je ustanovila, v pomoč slovenskemu ljudstvu hoče tudi delovati. Zato pa želimo mladi hranilnici in posojilnici najlepših uspehov v blagor ožje dobrnske slovenske domovine kakor tudi skupnega naroda!

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Slovensko društvo, politično društvo za Spodnji Štajer, je imelo dne 25. t. mes. odborovo sejo, v kateri se je sklenilo, da se odpošlje g. državn. poslancu, dvor. svetniku dr. Miroslavu Ploju naslednja izjava: Velečenjeni gospod državni poslanec! Odbor Slovenskega društva za Spodnji Štajer Vam izreka hvalo za Vaš odločen govor v državnozbornski seji dne 24. nov. ter Vas prosi, da uplivate na jugoslovanske poslance, da bodo tužnim obmejnim slovenskim razmeram, osobito na Koroškem, i še nadalje posvečevali vso skrb in pozornost ter jih odslej dosledno najradikalneje zastopali in da si zagotovijo tudi pomoč drugih slovanskih poslancev. Blagovolite sprejeti izraz našega najodličnejšega spoštovanja. Maribor, dne 25. nov. 1903. Za odbor Slov. društva: dr. Iv. Glaser, predsednik; Anton Korošec, tajnik.

Osebnosti. Davčni nadzornik Karl Novotny je prestavljen iz Ljubnega na Gornj. Štaj. v Konjice in finančni konceptist dr. Franc Stoschier iz Konjic v Ljubno.

Imenovanje. Absolviran pravnik gosp. Rudolf Sark iz Maribora je imenovan avskultantom pri okrožni sodnji v Sarajevu. Zopet si mora iskati Slovenec kruh v tuji deželi, medtem ko se pri nas šopiri nemško uradništvo. Slovensko ljudstvo zavzemi se za svoje sinove!

Iz pošte. Poštni asistent gospod Franc Irgolič je premeščen na lastno prošnjo iz Celja v Maribor. Na njegovo mesto pride g. Martin Gratz iz Ptuja. — Poštna oddajalnica Št. Ilj pri Gradcu se bode imenovala Št. Ilj pri Velenju.

Iz šole. V Novi Štifti pri Gornjemgradu je nastavljena učiteljska aspirantinja gospdč. Štefanija Einspieler iz Ljubljene. — Kot nadučitelj je nastavljen na ljudski šoli pri Sv. Katarini nad Trbovljami dozdanji šolski vodja g. Adolf Paher. Učiteljici gđ. Karolini Kranjc pri Sv. Barbari v Halozah se je dovolilo omožiti z učiteljem Rud. Kocmut. V pokoj je stopila učiteljica gđ. Marija Špis v Velenju.

Poroke. V Brühl pri Mödlingu se je poročil gospod Jakob Pukl, predsednik »Zvezde« in »Podporn. društva za slovenske visokošolce na Dunaju« itd., z gospo Lavro Strnad roj. Resch. — Dne 28. t. mes. se poroči g. dr. M. Škerlj, c. kr. sodni adjunkt v Novem mestu z gđ. Pijo Srebre in g. Jožef Pauer, trgovec v Braslovčah z

gdč. Božo Srebre. — V Celju se bode poročil dne 28. t. m. g. dr. Matija Murko, profesor na c. kr. univerzi v Gradcu, z gdč. Jelo Sernečevo, hčerko odvetnika dr. Jos. Serneca v Celju.

Mariborske volitve. Pri volitvah v III. razred minci četrtak je zmagala nemško-nacionalna stranka z devetimi kandidati in socialnodemokratska stranka z enim kandidatom; pri volitvi iz II. razreda so izvoljeni zgolj nemško-nacionalni kandidati.

Mariborske novice. Minoli petek je umrla gostilničarka gospa Marija Geiger roj. Goričan v 73 letu. — V soboto dne 14. t. m. je prodala 25letna Julijana Schunko iz St. Jurja na Pesnici na tukajšnjem trgu lonec svinjskega masla neki gospej, ki je pa doma opazila, da je samo zgoraj nekoliko masla, spodaj je pa lonec napolnjen z repo. — Na Miklavževo, dne 6. t. m. priredi baje bralno in pevsko društvo »Maribor« kakor vsako leto tudi letos Miklavžev večer.

Notarijatsko službo nastopi v Konjicah g. Vitibald Svoboda dne 2. decembra in v Šmarji pri Jelšah g. A. Krajnc dne 6. decem. t. l.

Umrla je v Laškem minoli torek v 87. letu nadučit. vdova gospa Fani Flis, najstarejša sestra rajnega preč. gosp. Orožna, stalnega prošta lavantinskega.

Poslanec Vošnjak se pri glasovanju za zvišanje užitnine za vino 5 K na hl., kakor se nam zadržuje, ni zmotil, ampak je vedoma in namenoma glasoval za zvišanje užitnine. Slovenski klub se je v klubovi seji posvetoval o stvari, zdela se mu je torej bolj važna nego »Domovini«, ki ji je ta stvar malenkostna, nemara ker se tiče le ubogega kmeta, in v seji se je določilo glasovanje proti ter se imenoval govornik dr. Jurtela. Po glasovanju je g. Vošnjak dobil sam strah ter se približno izrazil: »Saj menda časniki tega ne bodo izvedeli!« Priznamo, da bi glas Vošnjakov ne bil odločilen, a kmetijski slovenski poslanec ne sme nikdar glasovati za predloge, ki našemu kmetu niso v korist!

Štajerčeve laži. Iz Slovenjgradca se nam poroča: Zadnji nemškutarški list »Štajerc« prinaša lažljivo vest, da je kmetijska zadruga v Slovenjgradcu šla rakom žvižgat. To poročilo je pa popolnoma izmišljeno in nesramno lažljivo. Kmetijska zadruga v Slovenjgradcu dobro napreduje in niti misliti ni, da bi to podjetje propadlo. Preje bodo sli vsi nemškutarški založniki »Štajerca« rakom žvižgat, kakor pa kmetijsko društvo. Ta list je imel samo namen, s tem člankom zaupanje ljudstva v kmetijsko zadrugo s samimi lažmi in obrekovanjem omajati, kar se mu je pa popolnoma ponesrečilo. Ljudstvo je vsled tega nesramnega članka gfitne krote jako razburjeno in ni izgubilo zaupanja v kmetijsko zadrugo, ampak prepričalo se je, da je ta članek nesramna nemčurska laž in radi tega si šteje ljudstvo v svojo dolžnost, zanaprej kmetijsko zadrugo še bolj obiskovati, kakor do sedaj.

„Zopet eden.“ »Slov. Narod« se zadnji čas zopet nepozvan vtika v štajerske razmere. Ker so mu razmere neznane, za to so tudi njegova izvajanja vsakokrat neresnična. Pred kratkim je v družbi »Štajerca« obelodanil popolnoma izmišljeno novico, da se godi slabo kmetijskemu društvu v Slovenjgradcu. V celnem mestu Slov. Gradec je kmetijsko društvo edina slovenska trgovina in gostilna, vendar si jo upa napadati slovenski list ter s tem delati reklamo za nemške trgovce. V ponedeljski številki imenovanega lista pa je zopet neresnična novica o kmetijskem društvu v Št. Jakobu v Slov. goricah. O tem društvu pravi, da je bil konsum, a vsak Štajerc, ki se nekoliko zanima za naše gospodarske razmere, ve, da je to bila kmetijska zadruga v čistem romenu besede. Likvidacija se je izvršila v Št. Jakobu docela prostovoljno, nevarnosti ni bilo nobene. Da pa likvidirajo na Štajerskem tudi prave kmetijske zadruge — ne konsumi — tega je krivo, ker nimamo nobene osrednje zveze, brez katere ni mogoče živeti posa-

meznim zadrugam po deželi, ker jim manjka regulacije za promet. In da te ni, krivo je naše starejše razumništvo brez razlike stanu, ki ni hotelo ali ni razumelo podpirati združniškega gibanja.

Slovenščina na državnih poslopih. Po prizadevanju naših državnih poslancev je vendar dobilo sodnijsko in davkarsko poslopje v Slov. Bistrici dvojezičen napis. Za tako malenkost se moramo Slovenci potegovati v okraju, ki je popolnoma slovenski, razun nekaterih odpadnikov, namesto da bi vlada ta pravičen in na podlagi zakona utemeljen čin iz lastnega nagiba storila. In tako vlado naj bi mi podpirali? Kaj pa je z napisi na drugih javnih poslopih? Na primer na mariborskem okrožnem sodišču, kjer ga sploh ni, in na tukajšnji davkariji, kjer je samo nemški?

Koledar družbe sv. Cirila in Metod. Naša dična šolska družba je izdala za l. 1904. poseben koledar, kateremu je pridejano poročilo o družbinem delovanju v zadnjih dveh letih. Misel, izdajati koledar z vestnikom, je srečna in dobi s tem vestnik večjo vrednost. V Koledarju se nahajajo tudi pesmi, književnoslovstveni spisi in slika iz peresa poznatega pisatelja Fr. Ks. Meško. Slovenci naj pridno sežejo po koledarju, ki stane le 1 K 20 v, da bo družba imela tudi pri tem podjetju dobiček za svoje lepe namene.

Središče. Pri seji občinskega zastopa trga Središče, dne 20. t. mes. je bila med drugim vložena prošnja g. med. dr. Josipa Spešič za podaljšanje središkega lova brez dražbe. Občinski zastop je že dal dvakrat lov brez dražbe g. doktorju. Pri tem je zadnjih šest let središka občina za okroglih 400 K prikrajšana, ker ko bi se lov po dražbi oddal, bi se za toliko več dobilo. Dalje se s tem, da se oddaja lov brez dražbe, prikrajšuje pravica drugih občanov do lova. C. kr. glavvarstvo v Ptuj se vljudno vpraša: ali je to dopustno?

Samomor. V Ptuj se je ustrelil na neki klopi blizu hiralnice trgovski pomočnik Konrad Kranjc iz Maribora. Revežu se je brzkone zmešalo.

Ogenj. V Predelu občina Šmarje je zgorela dne 13. t. m. viničarska hiša in klet posestnika Franca Krajnc. Zažgal je petleten fant. — Dne 18. t. m. je zgorela viničarija posestnika Matija Pakelšek v Šmarji pri Jelšah. Viničarju Jakobu Cerovšek je zgorelo vse pohištvo. — V Framu je pokončal ogenj minoli ponedeljek opoludne hišo in gospodar. Poslopje posestnika Lašiča po domače Gmajnska. Štiriletni otrok si je zakuril s koruznico poleg hiše in ko se je slama vnela, je tekel v hišo k materi, rekoč: »Mati, gori!« K sreči je gospodar zavarovan za 2500 K.

V Babincih pri Ljutomeru je Neža Meznarič v bolniški postelji ležala celih šest let, a dobrodušna ženica je dolgotrajno bolezen prenašala z občudovanja vredno potrpežljivostjo. Onidan pa je pridno mater in vrlo sosedo nadaljnega trpljenja rešila smrt, staro 77 let. Pokojnica je bila mati č. gosp. kapelana Meznariča. Blagej dušici svetila večna luč!

Šolska tombola v Ljutomeru. Podporno društvo Franc Jožefove šole v Ljutomeru priredi na Miklavževo t. j. v nedeljo, dne 6. dec. ob 5 uri zvečer v gostilniški dvorani pri g. Kukovcu tombolo v korist ubožnih šolskih otrok. Vsi prijatelji te šole so vljudno prošni, da blagovolijo to dobrodelno podjetje podpirati s prispevki za nakupovanje dobitkov, oziroma z darili primernih dobitkov.

V konjiškem okrajnem glavarstvu se vršijo volitve v cenilno komisijo za osebni dohodninski davek dne 10. decembra 1903. Volijo se trije udje in trije namestniki.

Talijo za rešitev življenja je dobil delavec pri uravnavi Save Andrej Volovec iz Brežic, ker je rešil iz Save hišno posestnico Marijo Polenčič.

Potovalni učitelj. Za sadjarstvo, vi-

narstvo in živinorejo je imenovan potovalnim učiteljem za okraje Celje, Laško, Gornji grad in Vrnsko začeni s 1. jan. 1904 g. Franc Goričan v Poljčanah.

Poučni shod v Št. Janžu na Drav. polju priredi tamošnje kat. slov. izobraževalno društvo v nedeljo, dne 29. t. m. po popoldanski službi božji v šolskih prostorih. Predaval bode potovalni učitelj g. Jelovšek o živinoreji. Kmetje! pridite v obilnem številu k temu koristnemu in zanimivemu predavanju!

Celjske novice. Dne 8. decembra se vprizori v celjskem Narod. domu veseloigra »Valvazorjev trg št. 15.« — Celjsko pevsko društvo ima svoj občni zbor dne 16. decem. ob 8 uri zvečer.

Porotne obravnave v Celju. Za porotno zasedanje, ki se je začelo minoli ponedeljek sta bila imenovana kot predsednikova namestnika deželnosodna svetnika dr. Gustav Smolej in Adalbert Kotzian. — V ponedeljek je stal pred porotniki 31letni rudokop Avg. Korun iz Braslovč obdolžen tatvine. Obsojen je bil na osem let težke ječe s postom vsak mesec. — Isti dan je obsodilo porotno sodišče 27letnega pekovskega pomočnika Karola Plesnik iz Sv. Martina pri Celju zaradi rop na dvanajst let težke ječe ter se postavi po dovršeni kazni pod policijsko nadzorstvo. — V torek, dne 24. nov. je stal pred porotniki bivši tajnik celjskega okrajn. zastopa, Josip Kosem ter bil obsojen zaradi ponesreženja 40 000 K, od katerih je 25 000 K nepckritih, na 5 let ječe, poostrene s posti.

V Zrečah pri Konjicah je, kakor se nam poroča, občinski odbor za častna občana imenoval gospoda nadučitelja Tribnika, ki tam učiteljuje že petindvajset let, in pa g. Rušnika, bivšega mnogoletnega župana. — Častno občanstvo, to je največa čast, s kakršno občina premore zaslužne osebe odlikovati.

Nesreča v rudokopu. Iz Hrastnika se nam poroča: Dne 19. t. m. popol. ob 5 uri je podsulo 27letnega Jakoba Breznik, ki je doma iz laške fare. K sreči je bil blizu njegov tovariš Franc Adamčič, ki je začel klicati na pomoč. Začeli so izkopavati podstega ter so ga po polurnem napornem delu živega izkopali. Poškodovan je le malo na roki. Srčna hvala vsem možem, ki so k rešitvi svojega tovariša pripomogli.

Roparski napad. Posestnika Martina Savnik iz občine Zakot in vinotrčca Jerneja in Franca Vrhovnik iz Mengša na Krajskem sta napadla z noži dva moža na poti med Pišecami in Brežicami. K sreči je imel eden napadenih pri sebi revolver, s katerim je pregnal lopova. Orožniki so napadalca kmalu vjeli v osebi Štefana Štanič iz Hrvaškega in Antona Zivič iz Globokega.

Posojilnica na Dobrni pri Celju. Na Dobrni se je ustanovila nova hranilnica in posojilnica, ki obsega v svojem delokrogu razven Dobrne tudi Novocerkev, Sv. Martin v Rožni dolini, Galicijo, Sv. Janž in Sv. Jošt. V načelstvo so voljeni: načelnik g. Martin Jamnikar, posestnik na Goric; njegov namestnik č. g. Frid. Kukovič, župnik na Dobrni in g. g. Jurij Božnik, Janez Drgajner, Franc Pušnik, Franc Schreiner in Janez Vebar. Računski pregledovalec je č. g. dr. Lavoslav Gregorec, kanonik in dekan v Novicerkvi; njegov namestnik g. Franc Jevnišek, župan na Dobrni. Nova posojilnica začne delovati 3. decembra. Uradni dan je vsak četrtek.

Okrajni zastop v Brežicah je imel dne 23. novembra popoldne ob 2. skupno sejo, katere se je udeležilo 18 nemških in 10 slovenskih odbornikov. Na vsaki strani sta torej izostala po 2 zastopnika. Ker so se napravili nekateri sklepi, ki so jako pomembni tudi za širše kroge, hočemo o njih prihodnjič poročati.

Zaradi goljufije so zaprli v Rudolfheimu pri Danaju trgovca Ignaca Tamšek in njegovo ljubico Katarino Gajšek doma iz Vojnika pri Celju.

Prenarejena poštna nakaznica. Zadnjič smo poročali, da je nekdo prenarobil poštno nakaznico, naslovljeno na mesarja Božiča v Savnici, od 7 K na 700 K. Božičevo dekle in sevniškega pismonošo, katera so takrat zaprli, je sodnija izpustila. Božič je še vedno v zaporu.

Ponesrečil se je dne 22. t. mes. Sca-gnetijev hlapec iz Vidma ob Savi, France Hrušovar. Sredi trga rajhenburskega so se mu konji splašili, dobili ga pod se in s kopiti ubili. Bil je na mestu mrtev.

Trg Rajhenburg je dobil novo mostno vago, ki stane 2000 K.

Vransko. Častni diplom je slovesno izročil občinski odbor svojemu za narod in občinsko gospodarstvo velezaslužnemu županu gospodu Šimonu Oset. Mnogo let naj Bog ohrani našega vrliga slavljence kot boritelja za narod slovenski in pravice svojih občanov!

„Navodilo za spisovanje raznih pisem“ je naslov knjigi, katero je ravnokar izdala knjigarna J. Giontinija v Ljubljani. Cena mehko vezani knjigi je 160 K s pošto 170 K, trdo vezani 2 K, s pošto 220 K.

Najnovejše politične vesti. Minister Köber je žaljivo odgovoril slovenskim poslancem, da ne mara zboljšati sodnih razmer na Koroškem in da so na Štajerskem in Kranjskem sodne razmere v najlepšem redu. Tak odgovor so zaslužili slovenski poslanci, ker so bili do sedaj prepohlevni. Upamo, da bo odslej drugače!

Cerkvene stvari.

Zahvala. Vsem blagim darovalcem za stavbo nove predmestne cerkve Magdalenske pristrčna zahvala! Sv. maša se bo za nje služila dne 4. grudna ob 6. uri.

Izredni jubilej. Minoli četrtek je nastopil č. g. Jakob Korošak petindvajseto leto, odkar je prišel za kaplana v Loče pri Konjicah. Imenovanec je l. 1896. obhajal »srebrno sv. mašo.«

Studenice pri Poljčanah. V samostanu č. sester Magdalenk je imel preč. g. kanonik Jožef Majcen kot kn. šk. komisar dne 18. t. m. kanonično vizitacijo in 24. t. m. je vodil volitev prednice. Izvoljena je zopet na tri leta kot duhovna mati č. m. M. Jedert Gruner.

Cerkvena glasba. Znani cerkveni skladatelj g. Ignac Hladnik je izdal zopet sledeče pesmi: Pet Tantumergo in petero mašnih pesmi za mešan zbor. (Izbrani ponatis iz op. 17, 26. in 35.) Cena 1 K. Missa in honorem Sacratissimi Rosarii B. M. V., za mešan zbor, spremljavo orgelj ali orkestra, op. 19. tretji natis. Partiture in štirje glasovi 2 K posam. glas 20 vin. instrumentalna partitura 5 K (v prepisu). Ta maša je zelo lahka in melodijozna, da jo vsak zbor lahko prevladuje. — Dobi se v »Katoliški bukvarni« in pri Schwentnerju v Ljubljani ter pri skladatelju v Novem mestu. Dolenjsko.

Društvena poročila.

„Slovenska čitalnica“ v Mariboru priredi v nedeljo, dne 29. nov. ob 8 zvečer komorni glasbeni večer. Vspored: 1. van Beethoven: Kvartet v F, op. 18. 2. a) Novák V.: Ponočne vijolice, b) Fibich Zd.: Rože, poje s spremljevanjem glasovira g. dr. Bela Stuhca. 3. Schubert Fr.: Veliki kvintet, op. 114. Vstopnina: Sedeži od 1. do 5. vrste po 1 K, sedeži ostalih vrst po 70 v. stojišče po 40 v, za dijake po 30 vin. Vstopnice se prodajajo 28. in 29. t. m. popoldne od 2. do 3. ure v čitalnici (Narodni dom, I. nadst.) in 29. zvečer od 7. do 8. ure pri blagajni.

Športno društvo „Maribor“ telovadi s svojimi udi vsako sredo in soboto od pol 7 v telovadnici zraven gimnazije. Strelski večeri so vsak torek ob 8. v čitalniških prostorih. Pristope k »ruskemu kružohu« sprejema predsednik dr. Glaser.

Mariborska dijaška kuhinja. V zadnji številki se nam je vrnil jako neljub tiskovni pogrešek: mariborska posojilnica namreč ni dala za »dijaško kuhinjo« samo sto, temveč tisoč kron.

Bralno in gospodarsko društvo „Skala“ pri Sv. Petru pri Mariboru je imelo zadnjo nedeljo ustanovni shod, katerega se je udeležilo veliko domačinov, pa tudi mnogo gostov iz Maribora. Pevske točke je izvajalo bralno in pevsko društvo »Maribor.« Slavnostni govor je imel g. dr. Rad. Pipuš, v katerem je razkladal veliko izobraževalno moč bralnih društev. Odbor se je sestavil tako-le: Župnik Matej Štrakl, predsednik, Alojzij Velebil, podpredsednik, Peter Pavlin, tajnik, Bračko, blagajnik, Fras, knjižničar, Flucher in Verlič odbornika, Jos. Lorber, namestnik, Muršec M. in Gornik, računsko pregledovalca. Novo društvo naj živi, raste in procvita!

Žalski Sokol je nastopil preteklo nedeljo prvokrat z javno telovadbo, čeravno je še bil pred kratkim ustanovljen. Uprizorila se je tudi igra: »Zmešnjava nad zmešnjavo.« Veselica je tako dobro uspela, da se bo še enkrat ponavljala v nedeljo, dne 29. t. m. pri nižani vstopnini, da se lahko udeleži veselice tudi zunanje ljudstvo.

Podporno društvo organistov. Dne 17. t. mes. se je vrsil v Mariboru v dvorani Narod. doma III. občni zbor podpor društva organistov. Zbralo se nas je precejšno število iz raznih krajev, tudi iz Koroške. Ob 10. uri se je služila v stolnici peta sv. maša. Ob 11. uri se je začelo zborovanje v Narodnem domu. Zborovanje je otvoril gosp. predsednik Silvester Šentjure. Na njegov predlog se je prevz. knezoškofu poslala sledeča udanostna izjava: Zborovalci III. občnega zbora podpor društva organistov v Mariboru se Vaši milosti, prevzvišeni pokrovitelj, najudanejši poklanjajo. Nato so se prebrali došli pozdravi od g. Hladnika iz Novegomešta, g. Mihelčiča iz Metlike in iz Celja od orglarskih učencev. Zatem je sledilo poročilo tajnika in blagajnika, sprejem novih udov in volitev novega odbora, ki se je sledeče izvolil: g. Silvester Šentjure iz Ptuja, predsed; Vinko Rojnik iz Braslovč, podpredsednik; Franc Klančnik na Paki, tajnik; Jakob Kos v Slov. Bistrici kot njegov namestnik, Jakob Škrabar iz Griž, blagajnik. Odborniki: g. Karol Bervar v Celju in Ant. Vivod v Sp. Polskavi. Namestniki: Jurij Rascher v Wolfsbergu na Koroškem, Davorin Cvenk v Škofji Loki in Jak. Kurnik v Št. Lenartu v Slov. gor. Pregledovalca računov: Srečko Zalokar v Škocijanu pri Turjaku in Leopold Kunst na Polzeli. Društveni pevovodja: Karol Bervar v Celju. Nato so nas veleč. g. Štrakl, župnik pri Sv. Petru pri Mariboru, v krasnih besedah navduševali za našo stvar, da naj ne obupamo, ampak se krepko združimo in bomo tako združeni tudi gotovo dosegli svoj cilj. Izročili so tudi blagajniku 50 K, katere je »Cecil. društvo« v Mariboru poslalo našemu društvu kot ustanovnino. Bog povrni stotero! Bog daj mnogo posnemalcev! Gosp. predsednik se je zahvalil veleč. g. Štraklno za vso prijaznost in naklonjenost, in nato zborovanje zaključil. — Dragi tovariši, pristopajte pridno k temu društvu ter javite svoj pristop predsedniku ali tajniku!

Slivnica pri Mariboru. Dne 15. in 22. t. m. je tukajšnja dekleška družba uprizorila zopet lepo igro »Lurška pastarica« v mežnariji ali nekdanji šoli. Vse polno je došlo poslušalcev, ki so z obilnim ploskanjem pripoznavali, kako izvrstno se znajo slivniška dekleta tudi na odru obnašati in v lepi, mili slovenski besedi, krasnem petju izražati svoja čutila. Tamburaši pa so pri odmorih netrudljivo izvajali razne pesmi ter pokazali, da so tudi na tem godalu dobro izurjeni. Da se pa Slivničanom take veselice že drugo leto uprizarjajo, gre vsa čast in zahvala edino le č. g. kaplanu Kosarju, ki je k temu največ pripomogel. Ker nas žalibog ta velezaslužni gospod kmalu zapusti, se je v nedeljo koncem igre neka deklica v imenu vseh jako ganljivo poslovila, želeča mu obilnega zdravlja in blagoslova kot župniku v Žičah. Bog daj, da bi to pričeto narodno in versko življenje pri nas v prihodnje ne zaspalo.

Slovenska gasilna društva. V preteklem letu je dal deželni odbor okoli 80.000 kron podpor za gasilna društva. Pregledali smo imenik onih društev, ki so sprejela podporo, in teh je nad sto, a slovenskih je samo pet. Slov. gasilna društva bržkone niso prosila za podporo. Podpora se navadno ne daje v denarju, ampak podari se potrebno zaproseno ognjegasno orodje. Slovenska društva se naj zganajo, da ne bo denar letel samo v švabske malhe! Zapositi je treba deželni odbor, da dovoli podporo iz deželnega ognjegasnega fonda.

Ormož—Cven. Glasom časniških poročil od prejšnjih tednov predstavljali so ormoški gledališki diletantje v tamošnji slovenski šoli prekrasno igro »Brat Martin«. Prostor, kjer se je predstavljala ta igra, velika šolska soba, sodi za ta posel kot nalašč, in po obliki gledaliških priprav je bilo razvidno, da se tamošnje bralno društvo ni ustrašilo velikih žrtev. Bilo pa je tudi temu primerno vsestransko zanimanje za to igro. In obisk? Velik prostor je bil do zadnjega kotička natlačeno poln, in gotovo nikomur ni bilo žal, da je prišel. Vsi igralci so svoje vloge dovršeno rešili, in o marsikaterem igralcu ne bi najstrožji kritik si upal reči, da je diletant in to v prvi vrsti o »Bratu Martinu« ne. Pri predstavi videli smo tudi mnogo tujih gostov, tako od Velike Nedelje, Središča, Sv. Marjete in drugod, a največjo pozornost vzbujala je navzočnost kake »dvanajstovice« brhkih fantov in deklet iz Cvena. Zvedeli smo, da so bili to cvenski diletantje, ki nameravajo (kot smo to v društvenih poročilih prejšnje številke »Slov. Gospodarja« čitali) predstavljati na dan 29. t. mes. na Cvenu gledališko igro »Mlinar in njegova hči«! Dejstvo samo na sebi, da so se še imenovani cvenski fantje in dekleta potrudili k tej igri v Ormož, to je nad 25 kilometrov daljave, je vredno, da ga priobčimo, tem bolj, če konstatiramo, da iz Ljutomera samega (ki je kakih 6 kilometrov bliže Ormožu kot Cven) ni bilo ene osebe. Kje pa ste bili ljubi Ljutomeržani?! Ali čakate mar železniške zveze med Ljutomerom in Ormožem? — To, da cvenski, toraj vaški diletantje, nameravajo prirediti eno takih obširnih iger kot je »Mlinar in njegova hči«, bi lahko imenovali smelost, če jih ne bi poznali. Še nam je v spominu sicer le otroška gledališka igra »Lurška pastarica«, ki jo je priredila s šolskimi otroci gospa Mursova, katere igre ljudje iz domače in drugih far, ki so jo videli, ne morejo pozabiti. In kakor čujemo, tudi tej nameravani igri stoji na čelu gospa Mursova. Kakor smo zvedeli, nameravajo cvenski diletantje igro »Mlinar in njegova hči« predstavljati še pred božičnimi prazniki in sicer v zato primernejših prostorih Kukovčeve restavracije (če bo poslednji to milostno dovolil) in takrat bi kazalo, da bi Ormožani Cvenarjem njih obisk vrnili. Cvenarjem pa želimo že pri prvi tej predstavi mnogo vspeha!

Od Sv. Jurija v Slov. gor. Naše izobraževalno društvo »Elinost« nam je s svojo veselico zadnjo nedeljo podalo izboren užitek. Prostorna šolska soba je bila natlačeno polna; največ je bilo navzoče mladine. Od Sv. Benedikta so nas počastili štirje vrli mladeniči, nekaj gostov pa je prišlo iz lenarške župnije. Radovedno smo vsi pričakovali začetka. Dve reči sta posebno vzbujali našo radovednost: prvi nastop novoustanovljenega tamburaškega zbora in pa slavnostni govor. Po pozdravnih besedah našega čast. g. kapelana Zavadila se takoj oglase tamburaši. Vse napeto poslušala. Tamburaši zabrenkajo cesarsko pesem. »Glejte jih, naše mladeniče, kako lepo že znajo brenkati na tamburice!« »Kako se jim podajo narodni znaki, kako jim pristoja resnobni nastop!« Tako in enako so si šepetali poslušalci. Burno smo seveda pozdravili prvo pesem, ki so nam jo zatamburali. Kaj bo pa sedaj? Vrli in marljivi naš pevovodja organist Voglar da znamenje in po dvorani zadoni krepka pesem močnega našega mešanega zbora. Tako čvrsto in navdušeno so zapeli,

da je še mene napadla skušnjava, da bi pomagal, pa žal, nisem znal. Še marsikoga sem videl, ki je prevzet krasne pesmi tako nati-homa pomagal kot jaz. Sedaj sem posebno vzela na piko onega korenjaka, ki je držal največje »pleče«, namreč »brdo«, ter ovenčan kakor svat z narodnimi trakovi, kaj previdno strgal po njem. Reci kar hočeš, to je pa resnica, da je kaj prijetno poslušati tamburaško godbo. Na vrsto pride točka, katere sem čakal tudi z veliko radovednostjo, namreč poučen govor. S krepko navdušeno besedo nastopi kot govornik č. g. benediški kaplan Gomilšek. Srčno pozdravi toliko množico navzoče mladine in nam najprej pove, česa je Slovencem najbolj treba. Žive vere v Boga in prave ljubezni do prekrasne slovenske zemlje, prave omike in izobrazbe in čvrste narodne zavesti, to so štiri reči, ki so nujno potrebne vsem Slovencem. Kako si jih pridobimo? Boga in domovino svojo ljubiti nas uči že sv. vera; omiko pravo pa nam podajajo in narodno zavest vzbujajo in utrjujejo najbolj naša bralna društva s svojimi zbori, časniki in knjigami. Vsak Jurjevčan bi naj bil zato ud izobraževaln. društva »Edinost«, katerega ime naj bi nagnilo vse Jurjevčane, da bi bili popolnoma edini v ljubezni do Boga in do slovenske domovine. »Slov. Gosp.« ali »Naš Dom« naj bi imel sleherni Jurjevčan na svojem domu. Knjig posebno lepih pa dobi lahko pri izobraževalnem društvu. Vzбудila naj bi se zlasti naša obojna mladina. Čas je, da si osnujejo naši mladeniči pri bralnem društvu svojo mladeniško zvezo, dekleta pa svojo deklško zvezo. Od pridne, dobro poučene, narodno zavedne mladine naše je naša boljša bodočnost odvisna. Seveda je govornik marsikateri koristen nauk vpletel v svoj govor in nam tako živo govoril na srce, da sem do cela prepričan, da so padle njegove besede na rodovitna tla naših src in da bodo gotovo prej ko slej obrodile zaželjeni sad: mladeniško in deklško zvezo pri našem društvu in pa vsestransko zanimanje Jurjevčanov za pravi narodni napredek. Zato pa kličem vam mladeniči, vam dekleta: Na delo sedaj, da bode tudi naš Sv. Jurij zaslovel po slovenski domovini s svojo navdušeno mladino! Sedaj še nastopi vrli benediški mladenič Roškar, ki v prav lepih besedah navdušuje naše mladeniče k medsebojni ljubezni, k ljubezni do domovine in do narodnega dela. Zapoje še mešani zbor krasno pesmico, tamburaši še zabrenkajo, končno pa vsi sku-

paj zapojemo naš domači »Živio«! in potem se razidemo vsak na svoj kraj. Čedno, lepo je bilo. Vsa čast našim tamburašem za prvi nastop, čast pa tudi njihovevemu vodju, organistu Voglarju, ki jih je izvežbal tako dobro v najkrajšem času. Jurjevčani, stari in mladi, sedaj pa le naprej v vsem dobrem! Ti vrlo društvo »Edinost« pa nas ob prvi priliki zopet povabi k svoji veselici in prišli bomo še v večjem številu!

Iz drugih krajev.

Italijanska prebrisanost. Ker se je Italijanom bati, da bo kmalu odpravljena vinska klavzula, so začeli velikansko množino vina prevažati v Reko ter je tam zalagajo.

Gospodarske drobtinice.

Poučno potovanje o živinoreji in kmetijstvu po Štajerskem.

(Dalje.)

Predno pa smo se ločili od Središča, ogledali smo si še tudi lepo vrevevano svinjerejo deželnega poslanca g. Kočevarja. Gospod Kočevar se je ravnokar odpeljal v Gradec spolnovati svojo poslansko dolžnost; srečali smo ga in pozdravili na Pragerskem. Zatorej nas je doma gospa prav ljubezljivo sprejela in nam radevolje razkazala uredbo tamošnje svinjereje. Videli smo kaj zmore modra in pridna gospodinja, ki rada posluša in uboga modre svete veščakov, tudi v domačem gospodinjstvu, posebno pa pri svinjereji doseči. Svinje se tukaj krmijo popolnoma priprosto samo s surovimi rečmi. Polaga se jim na primer pesa ali takoimenovana »rona«, buča itd., vse nezrezano. Največje važnosti za svinje je, da se zamorejo zunaj prosto gibati in pasti; zatorej imajo tam veliko ograjo, kamor se vsaki dan na prosto spuščajo, tam se pasejo, iščejo črvov in druge golazni, tudi žrejo zemljo, kar svinjam posebno tekne. Plemene svinje imajo tam do tri in še več let (stare, ker le od dorašene svinje se sme pričakovati tudi lep zarod. Ne pa kakor je

navadno, da se svinje že z štirimi meseci starosti spuščajo k plemenu. Najvažnejše pa je, plemene svinje varovati medsebojne sorodnosti. Od sorodnih svinj naj nikdo nikdar ne pričakuje dobrega plemena. Ko smo vse to videli ter se v prijaznem Središču marsikaj lepega naučili, bili smo slednjič še gostoljubno pogoščeni in nam je bila ločitev težka ko smo se zopet vračali v starodavni Ptuj kjer smo prvi večer prenočili.

Ptuj, to vam mora biti pravo nemčursko gnezdo. Našmljeno je v popolno nemško masko, tudi v cerkvi se nemščina šopiri, zatorej smo jo drugo jutro zgodaj mahnilo iz mesta proti slovenskim Halozam, da si ogledamo veliko uzorno posestvo štajerske hranilnice v Podlehnu. Prijazni oskrbnik poslal je nam nasproti do Ptuja vozove, in ko smo si gredoč zunaj Ptuja ogledali še štajersko deželno trtnico odpeljali smo se naglo radovedni videti zopet kaj novega.

In res, nismo se varali. Našli smo zopet uzorno posestvo, oskrbovano pod spretnim vodstvom vrlega oskrbnika g. Fr. Rudl-na. Ogledali smo si poprej zapuščene travnike, ki sedaj po vsakoletnem spomladnem branjanju in umetnem gnojenju obilo krme in tečne paše goveji živini dajejo. Travniki se morajo povlačiti ali branati spomladi, kadar že več ne zmrzuje in je suho vreme.

(Dalje prihodnjč.)

Loterijske številke

Gradec 21. novembra: 62, 59, 86, 51, 63.
Dunaj 21. novembra: 63, 49, 48, 75, 54.

Listnica uredništva. Gospod Jožef Čeh, veleposest. sin v Destinčih. Rade volje potrdimo, da Vi niste dopisnik dopisov »Iz Korondičberga nad Peklom.«

Družbi sv. Cirila in Metoda so od 20. okt. do 14. novem. poslali prispevke p. n. gg. in društva: Al. Rakovec na Podgradju pri Ljutomeru volilo + Simona Rakovca 4 K, dr. Jos. Vošnjak v Slovenski Bistrici prebitek pri prodaji knjige »A. Hajšek, zlatomašnik« 30 K; podružnica za Ljutomer in okolico 100 K; Mohorjani: pri Sv. Tomažu poleg Vel. Nedelje 2-70 K, v Frankolovem 5 K, na Polzeli 15 K, v Solčavi 22-80 K, na Vrnskem 22 K, v Piščah 18 K, v Doliču 7 K, v Središču 4 K, v Nazarjih 5-30 K. — Bralno društvo v Sv. Juriju ob juž. žel. je nabralo pri igri Sv. Neže 22. nov. 3-42 K.

Društvena naznanila.

Dne 29. novemb. »Bralnega društva na Cvenu« občni zbor ob 4. uri popoldnev šolskih prostorih.

Dne 29. novemb. »Bral. društva na Cvenu« gled. predstava »Minar in njegova hči« v gostilni M. Zupančiča. Začetek ob 5. uri popol.

Vsaka beseda
stane 2 vin.

Najmanjša objava
45 vin.

MALA OZNANILA

Vsaka beseda stane 2 vin.

Vsaka beseda
stane 2 vin.

Večkratna objava
po dogovoru.

Proda se.

Pokrit voz proda zaradi pomanjkanja prostora Anton Schwarz, Sillerjeva cesta št. 14 v Mariboru. 578 3-1

Nova iznajdba, kako se naredi naravno vino močnejše in sladkejše, želi prodati iznajditelj potom dražbe dne 27. novembra, 4. in 11. decembra v gostilni g. Rapoca v Mariboru. Vsakokrat začetek ob 9. uri dopol. — Natančnejše se izve istotam. 580 1-1

Posestvo s trgovino pri Gradcu se proda. Naplačila je 1000 gld. Vpraša se v Mariboru, Fabrikgasse 21. 584 1-1

Na prodaj je kmečko posestvo v Ivanjkovcih ob veliki cesti Ormož—Ljutomer. Ta kmetija meri 21 ha 225 □ klfr.; med temi jo njiv 4 ha 560 □ klfr., travnikov 5 ha 594 □ klfr. in sume 7 ha 516 □ klfr.; ostanek odpade na pašnike, sado-nosnik in drugo. Južno-štajerska hranilnica ima na tem posestvu vknjiženih 2153 K; ostanek kupnine se izplačuje pod lahkimi pogoji; pri kupu je treba okoli 1500—2000 K gotovine. Kupci se naj oglašijo pri ormoški posojilnici (dr. J. Geršak). 588 3-1

Gostilna z lepim posestvom, sposobna za vrtnarstvo, mlekarstvo ali mesarijo, ob glavni cesti, 11 minut od Maribora. se radi boleznitakoj proda za 5000 gld., 4000 gld. je takoj izplačati. Vpraša se pri gosp. Železniku, sodnijskemu slugi v Mariboru. 582 1-1

Proste službe.

Organist in mežnar, oženjen, z dobrimi spričevali, želi službe. Pod naslovom Ludovik Butara, organ. in posestnik v Izlaku št. 23. P. Izlak. Medija. Kranjsko. 585 5-4

Izurjen orgljavec, 28 let star, oženjen, prosi za službo. Po razmerah sprejme tudi službo občin. tajnika kot postranski zaslužek. Nastopi lahko takoj ali pa pozneje. Ponudbe prosijo se poslati pod: »S. P. Vestnost«, glavna pošta v Ljubljani. 587 3-1

Vinogradski oskrbnik išče službo pri kaki grajščini. Naslov pove upravnistvo. 5681-2

Vpokojen učitelj bi rad sprejel službo orgljarja. Vpraša se pri upravnistvu lista. 581 3-1

Čevljarskega učenca sprejme takoj Jan. Vodusek, Sofienplatz 1, v Mariboru. 579 1-1

Naznanilo. Potrebujem precej v moji pekarski prodajalnici v Ljutomeru žensko osebo, srednje starosti, zmožno slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, v moji gostilni pri kolodvoru v Ljutomeru pa spretnega natakarja primerne starosti. — Iv. Kukovec. 577 1-1

Dečka, čvrste postave in lepega vedenja, ki je vsaj trirazredno šolo z dobrim vspehom dovršil, sprejme v trgovsko učenje trgovina z mešanim blagom Ivan Remšak v Novištifti pri Gornjemgradu. 584 3-1

V najem se išče.

Gostilno ali malo špecerijsko trgovino se želi vzeti v najem. Pisma naj se pošljejo na M. V. A. poste rest. Hoče. 500 3-1

V najem se da.

Prodajalnica s 3 sobami, 1 magacinom in gospodar. poslopijem, v nekem trgu spodnještajerskem, ob glavni cesti, tik farne cerkve, se odda v najem. Tam se tudi lahko otvori gostilna. Kje, pove upravnistvo. 591 2-1

Vincenc Seiler,

juvelir, zlatar in srebrar
v Mariboru, Gosposka ulica 19.

priporoča cenj. občinstvu svojo bogato zalogo **juvel.** **zlatnine** in **srebrnine** kakor tudi svojo veliko zalogo moških in ženskih **ur.** Največja zaloga različnih predmetov iz kina - srebra in cesarskega cinka iz tovarn Christofle in Berndorf po tovarniški ceni.

Izdeluje, prenareja in popravlja v lastni izdelovalnici točno in po ceni. Ure popravlja hitro, dobro in po ceni.

Kupuje in zamenjava stare bisere, zlato in srebro. 589 1

Karol Kociančič

268 10

kamnoseški mojster v Mariboru

Schillerstrasse 25

se priporoča v izvrševanje vseh cerkvenih del, grobov, nagrobnih kamnov in stavbinskih del, podob in ornamentalno - kiparskih del, kakor tudi popravila na istih. — Vzorci in proračuni.

Naročila za

krajevne razglednice

lično in fino izdelane
sprejema

tiskarna sv. Cirila
v Mariboru.

DEMETRIJ GLUMAC,

kotlar v Mariboru

Kaserngasse št. 13.

Kaserngasse št. 13.

priporoča svojo veliko zalogo **kotlov** za kuhanje žganja, kotlov za perilo in **peronospera brizgalnice**.

Izdeluje in popravlja vsakovrstna v njegovo stroko spadajoča dela točno in po ceni. 265 27

Na svetovni razstavi v Parizu l. 1900 „Grand prix“

Svetovnoznani ruski karavanski čaj
brata

K & C Popoff v Moskvi.

Zalagatelj več evropskih dvorov.

Najfinejša marka.

Dobi se v originalnih zavitkih v vseh boljših trgovinah. 556 10-4

Postavno reg. varstv. znamka.

Št. 683

Oddaja stavbe.

Odda se po minuendo-licitaciji stavba novega, enonadstropnega šolskega poslopja v **Lučah**, sodnijski okraj Gornjigrad, obstoječega iz dveh učnih sob, konferenčne sobe ob enem sobe za učila in šolsko pisarno, stanovanja za nadučitelja, ene sobe s pripadki za učitelja.

Licitacija se vrši v **ponedeljek, dne 30. novembra 1903 ob 10. uri dopoldne** (želez. čas) v šolskem posloju v Lučah.

Stavba se odda le skupnemu podjetniku.

Izklicna cena znaša 35.800 kron.

Stavbeni operat, obsegajoč načrte, stavbeno dovoljenje, proračun in stavbene pogoje, vpogleda se lahko ali v šoli v Lučah pri šolskem vodji, ali pa pri okrajnem šolskem svetu (uradno posloje ces. kr. okrajnega glavarstva Celje).

Vsaki licitant mora, preden se dražbe vdeleži, položiti vadij po 3580 kron.

576 2-2

Predsednik: Apfaltrern.

Za slovenske mladeniče in mladenke!

V sedanjem mledenškem gibanju na Štajerskem in Koroškem bi ne smelo biti mladeniča in mladenke, ki ni čital knjige

Črtice iz slovenske zgodovine.

I. Stari Slovani.

En komad stane samo 30 vin., s pošto vred 33 vin.

Namesto denarja se lahko vpošljejo znamke.

••••• Kdor vpošlje denar za 12 komadov, dobi komad povrh. •••••

Dobi se

v tiskarni sv. Cirila v Mariboru, kor. ul. št. 5.

Trgovina z železnino „MERKUR“

PETER MAJDIČ

v Celju, Graška cesta števil. 12

priporoča svojo veliko zalogo

najboljšega železa in jekla, pločevine, žice, kakor žico za ograje, lite železnine, vsakovrstnega orodja za rokodelca, različnih žag, poljedel-skega orodja in sicer orala, brane, motike, kose, srpe, grablje in stroje; vsakovrstnih ponev, ključalničarskih izdelkov ter okov za okna, vrata in pohištvo, žrebljev, vijakov in zakov, hišne in kuhinjske posode tehtnic, sesalke, meril in uteži, raznovrstnih stavbinskih potrebščin ter vsega drugega blaga za stavbe, hiše, vrte itd.

Traverze, cement, strešna lepenka, trsje za obijanje stropov (štorje), lončene cevi, samokolnice, oprav za strelovode, ter vse v stroko železne trgovine spadajoče predmete.

Tomazeva žlindra, najboljše umetno gnojilo.

* Bogata izber vsakovrstnih nagrobnih križev. *

Postrežba točna.

Cene nizke.

Adventna knjiga!

Tiskarna

sv. Cirila v Mariboru

Koroške ulice 5

priporoča

Premišljevanje

o življenju našega
Gospoda J. Kristusa

za vse dneve celega leta.

Po francoskem izvirniku poslo-
venili mariborski bogoslovci.

Oba zvezka v usnje vezana
veljata 8 kron.

Uradne
pečate

priporoča

tisk. sv. Cirila

Narav. francosko žganje

ki je iz domačega vina izločen (ekstrahiran alkohol (mlad konjak), in je od vseh zdravnikov priporočeno zdravstveno, dušo in telo poživljajoče sredstvo, ki pomaga posebno pri trganju po udih, izpadanju las, išijas, odrevenelosti, protinu (reumatizmu), glavobolu in zobobolu. Ena steklenica 1.20 gl. z navodilom vporabe.

Stari konjak se priporoča posebno rekonvalescentnim, bolnim na želodcu in oslabelim na krvi. Steklenica 1.50 gl. — Pri naročitvi 4 steklen. se pošiljatev frankira.

Benedikt Hertl, posest. graščine Golič pri Konjicah, Sp. Štaj. V zalogi pri Al. Quandest, trgovcu v Mariboru, gosposka ulica in v Mozirju pri Martinu Šuster. 526 52-7

Suhe gobe, predivo, želod, orehe, vsakovrsten fižol, vsakovrstno žito, suho in sveže sadje, sploh vse dež. pridelke

— kupi —

Anton Kolenc

574 8-2 v Celju.

Izdelovatelj orgel

Ivan Milavec

(Goršičev učenec)

Ljubljana Cerkvene ulice Ljubljana

se priporoča najuljudneje preč. duhovščini in cerkvenim predstojništvom v strokovno dovršeno izdelovanje

novih cerkvenih orgel

po najnovejših, zanesljivih in izkušenih sestavih.

Vsakovrstna popravila in predelovanja izvršuje z najzanesljivejšo natančnostjo po najnižjih cenah.

585 6-1 **Svoji k svojim!**

Med. univ.

dr. Vit Červinka,

c. in kr. polkovni zdravnik v reser., bivši sek. zdravnik bolnic v Inomostu, na Dunaju in Pragi,

ordinira kot okrožni, sodnijski in blagajniški zdravnik vsak dan v Braslovčah h. št. 15.

571 8-3

Ana Leskovar,

šivilja v Mariboru Tappeinerplatz št. 6, I nadstr.

se priporoča v izdelovanje najmodernejših kakor tudi najpriprostejših 586 3-1

o b l e k

pri točni postrežbi in nizki ceni.

Ravnokar je izšla

Družinska pratika

za leto 1904.

Družinska pratika

za leto 1904

s krasno barveno sliko: **Sveta družina** na ovitku, je najlepša izmed vseh slovenskih pratik. Nje vsebina je zelo zanimiva in raznovrstna ter ima mnogo ličnih slik. — Cena posamnim komadom 24 vinarjev. Odjemalci na debelo dobe jo mnogo ceneje pri naslednjih trdkah v Ljubljani: 546 3 Auer-Korenčan, J. Kordik, A. Krisper, H. Ničman in V. Petričič Dobiva se in zahteva naj se v vseh trgovinah na Kranjskem, Štajarskem, Koroškem, v Istri in na Goriškem.

Amerika.

Odhod iz Havre vsako soboto.

Vozni listki od francoske družbe.

Dobra in hitra voznja, izvrstna hrana z vinom in likerjem. — Natančneja pojasnila zastoj in franko pod naslovom: **Französische Linie, Wien IV., Weyringergasse 8.** 549 10-4

Anton Paoluzzi

pos. v Cittanovi, Istria,

prodaja lastnega vina.

Pinot (belo) po 17 novčičev liter,

belo domače " 13 " "

teran " 14 " "

Po tej ceni franko na postajo Trst;

v svojih sodih se podraži za 5%.

537 Vzorci se pošljejo zastoj. 4

Nov sejem

za živino je v Št. Florjanu v Doliču na Andrejevo, dne 30. novembra 1903.

Anton Hermetter,

trgovina s špecerijo in deželni pridelki

„pri belem zajcu“ 572 8-3

v Mariboru, Tegetthoffova cesta št. 9.

Čast mi je slav. občinstvu v Mariboru in okolici naznaniti, da sem svojo trgovino oskrbel s samo svežim in najboljšim špecerijskim blagom, katero priporočam: najboljšo **močo** za kruh iz prvih ogrskih paromlinov, domačo svinjsko **mast** in **zaseko**, najboljše sveže **rozine**, **cibebe**, suho **grozdje** in pravo domačo **strd** kakor tudi vsakovrstno **južno sadje** po najnižjih cenah. — Razven tega bom imel v zalogi vsakovrstne **deželne pridelke** ter istočasno opozarjam gospodinjje, da **kupujem** vse deželne pridelke po najnižjih cenah. — Cenj. in obilnim naročbam se priporoča z odličnim spoštovanjem

Anton Hermetter, trgovina „pri belenu zajcu“.

„Vzajemna zavarovalnica“

v Ljubljani Dunajska cesta št. 15 Medjatova hiša

vzprejema zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in poljskih pridelkov proti požarni škodi, kakor tudi zvonov proti poškodbam. — Pojasnila daje in vzprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice v pritličju Medjatove hiše na Dunajski cesti v Ljubljani, a tudi po slovenskih deželah nastavljeni poverjeniki.

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“ je edina slovenska.

Zavaruje pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico. Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost. 524 41

Rojaki zavarujte svoje imetje pri domačem zavodu!

Svoji k svojim.